

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobó se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vertice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Dejanje velja.

Leto za letom zdihujemo in tožimo o velikih krivicah, ki se godé slovenskemu narodu, da se mu ne pripozna popolna jezikovna ravnopravnost po uradih. Ali če se vprašamo po uzrokih brezuspešnega borenja za svoje ustavno utemeljene narodne pravice, pripoznati bodemo pač morali, da veliki del krivde leži le tudi na naših ramah. — Sami storimo premalo in kar storimo, premalo vstrajno in premalo odločno.

Pač je resnica, da je naš narod že precej prebujen ali sama prebujenost nam še malo koristi, če se ne pokaže dejansko v doslednej in neustrašljivej rabi svojega materinega jezika v govoru in v pisavi — pred Bogom in pred svetom. Da bi se to izvrševalo povsod in po vsakem, pridobili bi si v malih letih večjih napredkov, kakor z vsemi svojimi dosedanjimi prošnjami, resolucijami in memorandi.

Radi bi videli, če li kopica slovenskih uradnih pisem pri okrajnih oblastvih in množica, ki glasno zahteva pred sodišči svoje pravice v svojem jeziku, ne bi prisilila vlade, da namesti po naših krajih uradnike, ki so zmožni slovenščine tudi v pisavi in da napravi konec nenaravnim razmeram sedanjim. Dejanje in ravnanje tako bila bi deroča moč, ki bi prej ali slej prodrila jezove nemškega nasilja.

Žalibože se godi pri nas le nasprotno. V družinskem in javnem življenju podpira se rado, kar je nemškega, deloma iz nevednosti, deloma iz navade.

Oglejmo si le naša županstva, okrajne zastope, okrajne in krajne šolske svete, kako dosledno se še posvetujejo in uradujejo v nemškem jeziku, da-sij so njih članovi večinoma možje narodnjaki in so nekdaž morda sklenili slovensko uradovanje. Ali še na ta način ne podpiramo nemštva in ne kopamo groba slovenskemu jeziku?

Uzroki takemu ravnanju pa niso nič dru-

zega, kakor gola brezbriznost, popustljivost, mlačnost, strah pred zamero kacega „visocega gospoda“ in kar je morda najvažnejše, oddaja tajniških služeb ljudem, ki nimajo ali sposobnosti ali pa prave volje, da bi uradovali slovensko.

To so napake in najstrupovitejše rane našega narodnega življenja, katere zamoremo le zaceliti, če se čvrsteje poprimemo dela. Rešitev naša je vstrajno in odločno delovanje lastno. Vstrajno naj se poučuje ljudstvo o svojih narodnostnih pravicah in naj se mu pokažejo pota in ovinki, po katerih jih more doseči. Ljudstvo pa, če se je enkrat poučilo, naj tudi svoje pravice povsod in vsikdar odločno zahteva. To je naša rešilna pot. Dejanje velja.

F. P.

„Črna vojska“, nje namen in sestava.

(Dalje.)

Oproščevanje od črne vojske. — Oproščevali se bodo črnovojniki le na podlagi nabornih, pregledovalnih in preiskovalnih komisij. Te se bodo vselej po nabornih okrajih sestavile, kedar bo treba črno vojsko sklicati. Če je bil kdo svoje dni pri naborni komisiji za stalno vojsko nespretnim spoznan zarad te ali one napake ter ga dela ona tudi za črno vojsko nespretnega, zavrže ga črnovojniška naborna komisija lahko že na podlagi tega izreka tudi za črno vojsko, to pa, če je bila napaka zadosti jasno popisana.

Za tiste črni vojski podvržene, katerim je videti, da niso za to, sestavi se v domačem kraju občinska preiskovalna komisija. Za tako preiskavo lahko vsak črni vojski podvržen sam prosi svojega župana, poslednji ima pa dolžnost tako preiskavo tudi iz lastnega nagiba pričeti. Če torej tak črnovojnik prosi za preiskavo pred naborno ali pregledovalno komisijo, to njegovo željo župan naznani okrajnemu glavarstvu, glavar pa sestavi dotično komisijo.